

Motion till riksdagen 2023/24:1413

av **Ann-Sofie Lifvenhage (M)**

Rättsstatus för djur i tjänst

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att öka rättsstatusen för djur i tjänst och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dagsläget arbetar ca 300 polishundar i Sverige tillsammans med sina förare.

Arbetsuppgifterna är varierande beroende på vad det är för sorts hund. De allra flesta hundar är vad som brukar kallas för ”patrullhundar”. Dessa hundar har till uppgift att, med hjälp av sina sinnen, hitta flyende eller gömda gärningsmän, försvunna människor och föremål viktiga ur utredningshänseende samt att ingripa mot särskilt farliga personer och medverka i kravallsammanhang.

Vid konfrontation med gärningsmän är det vanligt förekommande att hunden utsätts för våld av varierande grad, såsom hugg med skruvmejsel eller kniv, sparkar och slag. Vid kravaller förekommer det att hundarna blir träffade av stenar och flaskor samt får knallskott kastade under sig. Det finns också händelser i samband med kravaller där ammunition sprutats på hundarna samt tillfällen där köttbitar innehållande spikar och andra föremål kastats åt dem.

I dagsläget ses polishunden som egendom enligt brottsbalken, vilket föranleder att våld mot en polishund betraktas som skadegörelse, vilket så gott som alltid ger mycket blygsamma påföljder om det ens föranleder någon sådan. De flesta fall läggs ned eller konsumeras av andra brott.

En polishund är i realiteten hundförarens förlängda arm, en hundförare som har ett förstärkt rättsskydd. Hundens rättsvärde kan idag jämföras med ett staket som sparkas sönder av en gärningsman eller en glasruta som krossas. I förhållande till hundens värde på ca 250 000–400 000 SEK och den långa utbildningstiden, kontra samhällsnyttan, är straffvärdet mycket lågt.

När frågor kring polishundens eller polishästens rättsvärde diskuteras hävdar många att djurplågerilagen kan vara tillämplig. Denna lagstiftning är endast tillämplig om man

kan bevisa att djuret lidit till följd av gärningsmannens agerande. Detta är tillämpligt i de fall där uppenbara skador är aktuella, men en spark eller ett slag ger långt ifrån alltid några synliga skador. Att en tingsrätt då skulle kunna finna det klarlagt att djuret lidit, enligt juridisk mening, är inte att anse som rimligt.

Hunden genomgår en omfattande utbildning för att kunna lämna ett synnerligen gott bidrag i brottsbekämpningen samt de livräddande insatserna när nödställda personer behöver anträffas. Vissa av dessa patrullhundar har en specialdressyr som gör att de kan finna och markera sperma på en brottsplats där en våldtäkt utspelat sig, men även markera avlidna personer som ligger under vattenytan. Andra kompetenser som är utspridda på samtliga ekipage i landet är narkotika- och vapensök, brandhårdssök (brandfarliga vätskor) samt sedelsök.

Polishästar värderas, rent juridiskt, på samma sätt som polishundar.

Mot bakgrund av polishundens samt polishästens viktiga samhällsfunktion och utsatta arbete, anser jag att det bör övervägas att utreda om deras rättstatus bör höjas och därmed göra det tillämpligt att åtala en person för exempelvis ”våld mot tjänstehund” och i samma grad ”våld mot polishäst”.

Ann-Sofie Lifvenhage (M)